

Mārtiņš Lutens

MAZAIS KATEHISMS

Luterisma mantojuma fonds
Rīga, 2012

© Luterisma mantojuma fonds, tulkojums latviešu valodā,
piektais atkārtotais izdevums, 2012

Luterisma mantojuma fonds
Reģ. nr. 50003360631
A. Deglava iela 10-1, LV-1009 Rīgā
www.lmf.lv, fonds@lmf.lv

*Latvian Luther's "Small Catechism" 5th edition
3000 copies printed August 2012*

*The translation and publishing of this book has been made
by the Lutheran Heritage Foundation
51474 Romeo Plank Road
Macomb, MI 48042, USA
www.LHFmissions.org*

ISBN 978-9984-753-89-8

Iespiests SIA "Jelgavas tipogrāfija"

Satura rādītājs

I. Desmit baušļi.	5
II. Ticība.	11
III. Svētā lūgšana	15
IV. Svētās Kristības sakraments	21
V. Kā cilvēkiem jā māca sūdzēt grēkus.	24
VI. Svētā Vakarēdiena sakraments.	28
1. Pielikums – lūgšanas	31
2. Pielikums – kristīgā nām turība	35

I
Desmit baušļi,
kā namatēvam tie savai saimei
vienkāršā veidā jāmāca

Pirmais bauslis

**Es esmu Tas Kungs, tavs Dievs, tev nebūs
citus dievus turēt Manā priekšā.**

Ko tas nozīmē?

Mums būs Dievu vairāk par visu būties, mīlēt
un uz Viņu paļauties.

Otrais bauslis

**Tev nebūs Tā Kunga, sava Dieva, vārdu¹
tukši un necienīgi lietot, jo Tas Kungs to
nepametīs nesodītu, kas Viņa vārdu tukši
un necienīgi lieto.**

Ko tas nozīmē?

Mums būs Dievu būties un mīlēt, ka Viņa
vārdā ne lādam, ne zvēram, ne buram, ne
melojam, ne maldinām, bet šajā vārdā Dievu

---

¹ Personvārdu.

visās bēdās piesaucam, pielūdzam, pateicamies un slavējam.

Trešais bauslis

Tev būs svēto dienu svētīt.

Ko tas nozīmē?

Mums būs Dievu bīties un mīlēt, ka Dieva vārdus un to sludināšanu nenicinām, bet tos turam svētus, labprāt klausāmies un mācāmies.

Ceturtais bauslis

Tev būs savu tēvu un māti godāt, lai tev labi klājas un tu ilgi dzīvo virs zemes.

Ko tas nozīmē?

Mums būs Dievu bīties un mīlēt, ka savus vecākus un kungus nenicinām un neaizkai-
tinām, bet tos godā turam, tiem kalpojam un paklausām, tos mīlam un cienām.

Piektais bauslis
Tev nebūs noslepkavot.

Ko tas nozīmē?

Mums būs Dievu bīties un mīlēt, ka sava tuvākā miesai nedz kaitējam, nedz ciešanas radām, bet viņam palīdzam un kalpojam visās miesas vajadzībās.

Sestais bauslis
Tev nebūs laulību pārkāpt.

Ko tas nozīmē?

Mums būs Dievu bīties un mīlēt, ka šķīsti un tikli dzīvojam vārdos un darbos un ikviens savu laulāto draugu mīlam un cienām.

Septītais bauslis
Tev nebūs zagst.

Ko tas nozīmē?

Mums būs Dievu bīties un mīlēt, ka sava tuvākā naudu vai mantu neņemam, nedz ar viltotu preci vai netaisnu rīcību iegūstam, bet

viņa mantu un iztiku viņam palīdzam vairot un sargāt.

Astotais bauslis

Tev nebūs nepatiesi liecināt pret savu tuvāko.

Ko tas nozīmē?

Mums būs Dievu bīties un mīlēt, ka savu tuvāko neapmelojam, nenododam, neaprunājam, nedz tam neslavu ceļam, bet mums būs to aizbildināt, visu to labāko par viņu runāt un visu skaidrot viņam par labu.

Devītais bauslis

Tev nebūs iekārot sava tuvākā namu.

Ko tas nozīmē?

Mums būs Dievu bīties un mīlēt, ka ar viltu sava tuvākā mantojumu vai namu neizkrāpjam, nedz šķietami likumīgi to iegūstam, bet tam palīdzam un kalpojam, ka viņš var to paturēt.

Desmitais baušlis

Tev nebūs iekārot sava tuvākā sievu, kalpu, kalponi, lopu, nedz ko citu, kas tam pieder.

Ko tas nozīmē?

Mums būs Dievu bīties un mīlēt, ka savam tuvākajam lopus neatviļam, sievu un saimi neatraujam no to pienākumiem un nenoskaņojam pret savu tuvāko, bet tos pamudinām palikt un darīt to, kas tiem pienākas.

Ko Dievs saka par visiem šiem baušļiem?

Viņš saka tā: “Es, Tas Kungs, tavs Dievs, esmu dusmīgs Dievs, kas tēvu grēkus pie bērniem piemeklē līdz trešajam un ceturtajam augumam tiem, kas Mani ienīst, un dara žēlastību līdz tūkstošajam augumam tiem, kas Mani mīl un tur Manus baušļus” (2. Moz. 20:5b–6).

Ko tas nozīmē?

Dievs draud sodīt visus, kas šos baušļus pārkāpj; tāpēc mums visiem būs bīties no Viņa dusmām un nebūs neko darīt pret šiem baušļiem. Turpretī Viņš apsola žēlastību un visu labu tiem, kas šos baušļus tur, tāpēc mums arī

būs Viņu milēt, uz Viņu paļauties un labprāt
dzīvot pēc Viņa baušļiem.

II

Ticība,

kā namatēvam tā savai saimei
vienkāršā veidā jāmāca

Pirmais ticības artikuls

Par radīšanu

Es ticu uz Dievu Tēvu, Visuvaldītāju, debess un zemes Radītāju.

Ko tas nozīmē?

Es ticu, ka Dievs mani radījis līdz ar visu citu radību, man devis miesu un dvēseli, acis, ausis un visus locekļus, prātu un visas maņas un vēl aizvien mani uztur. Viņš dod man apģērbu un apavus, ēdienu un dzērienu, māju un sētu, sievu un bērnus, laukus, lopus un pārējos labumus. Viņš mani bagātīgi un ik dienas apgādā ar visu to, kas šai miesai un dzīvībai vajadzīgs, no visām briesmām pasargā un no visa ļauna glābj un glabā. To visu Viņš dara no tīras tēvišķas, dievišķas laipnības un žēlastības, lai gan neesmu to pelnījis un neesmu tā cienīgs. Par to man būs

Viņam pateikties, Viņu slavēt, Viņam kalpot un paklausīgam būt. Patiesi, tas tā ir.

Otrais ticības artikuls

Par pestīšanu

Un uz Jēzu Kristu, Dieva vienpiedzimušo Dēlu, mūsu Kungu, kas ieņemts no Svētā Gara, piedzimis no jaunavas Marijas, cietis zem Poncija Pilāta, krustā sists, nomiris, aprakts, nokāpis ellē, trešajā dienā augšāmcēlies no mirušajiem, uzkāpis debesīs, sēdies pie Dieva, Visuvaldītāja Tēva, labās rokas, no kurienes Viņš atnāks tiesāt dzīvus un mirušos.

Ko tas nozīmē?

Es ticu, ka Jēzus Kristus, patiess Dievs, no Tēva mūžībā dzimis, un arī patiess cilvēks, no jaunavas Marijas piedzimis, ir mans Kungs. Viņš mani, pazudušu un pazudinātu cilvēku, ir atpestījis, atpircis un atbrīvojis no visiem grēkiem, no nāves un no velna varas. To Viņš panācis ne ar zeltu vai sudrabu, bet ar Savām svētajām, dārgajām asinīm un ar Savām nepelnītajām ciešanām un nāvi, lai

es Viņam piederu, Viņa valstībā ar Viņu dzīvoju un Viņam kalpoju mūžīgā taisnībā, nenoziedzībā un svētlaimē, – kā arī Viņš pats, augšāmcēlies no nāves, dzīvo un valda mūžīgi. Patiesi, tas tā ir.

Trešais ticības artikuls

Par svētdarīšanu

Es ticu uz Svēto Garu, vienu svētu kristīgu baznīcu, svēto sadraudzi, grēku piedošanu, miesas augšāmcelšanos un mūžīgu dzīvošanu. Āmen.

Ko tas nozīmē?

Es ticu, ka es ar savu paša spēku un prātu nevaru uz Jēzu Kristu, savu Kungu, ticēt, nedz pie Viņa nākt, bet Svētais Gars ar Evaņģēliju mani aicinājis, ar Savām dāvanām apgaismojis, svētdarījis un uzturējis patiesajā ticībā, tāpat kā Viņš visu kristīgo draudzi virs zemes aicina, pulcina, apgaismo, svētdara un pie Jēzus Kristus uztur vienīgajā patiesajā ticībā. Šinī kristīgajā draudzē Viņš man un visiem ticīgajiem ik dienas bagātīgi piedod visus grēkus un pastarajā dienā uzmodinās

mani un visus mirušos, un dos man līdz ar
visiem uz Kristu ticīgajiem mūžīgu dzīvoša-
nu. Patiesi, tas tā ir.

III

Svētā lūgšana,

kā namatēvam tā savai saimei
vienkāršā veidā jāmāca

Uzrunas vārdi

Mūsu Tēvs debesīs!

Ko tas nozīmē?

Dievs grib mūs ar to iedrošināt, lai mēs ticam, ka Viņš ir mūsu īstais Tēvs un mēs – Viņa īstie bērni, lai droši un pašāvīgi Viņu lūdzam, kā mīļi bērni lūdz savu mīļo tēvu.

Pirmā lūgšana

Svētīts lai top Tavs vārds².

Ko tas nozīmē?

Dieva vārds gan pats no sevis ir svēts, bet mēs lūdzam šajā lūgšanā, lai tas arī mums būtu svēts.

---

2 Personvārdu.

Kā tas notiek?

Kad Dieva vārdus patiesi un skaidri māca un mēs kā Dieva bērni arī svēti pēc tiem dzīvojam. – To palīdzi mums, mīļais Debesu Tēvs! Bet, kas citādi māca un dzīvo, nekā Dieva vārdi māca, tas Dieva vārdu zaimo mūsu vidū. — No tā pasargi mūs, Debesu Tēvs!

Otrā lūgšana

Lai nāk Tava valstība.

Ko tas nozīmē?

Dieva valstība gan nāk bez mūsu lūgšanas, pati no sevis; bet mēs lūdzam šajā lūgšanā, lai tā nāk arī pie mums.

Kā tas notiek?

Kad Debesu Tēvs mums dod Savu Svēto Garu, kura žēlastībā Viņa svētajiem vārdiem ticam un svēti dzīvojam šai laikā un mūžībā.

Trešā lūgšana

Tavs prāts lai notiek kā debesīs, tā arī virs zemes.

Ko tas nozīmē?

Dieva žēlastība un labais prāts gan notiek bez mūsu lūgšanas, bet mēs lūdzam šajā lūgšanā, lai tas notiek arī pie mums.

Kā tas notiek?

Kad Dievs aptur un satriec ikvienu, kam ļauni nolūki un kas mums Dieva vārdu neļauj turēt svētu, nedz Viņa valstībai nākt – proti, velnu, pasauli un mūsu miesas prātu –, un mūs stiprina un uztur nešaubīgus Viņa vārdos un ticībā līdz pat mūsu galam. Tā ir Viņa žēlastība un labais prāts.

Ceturtā lūgšana

Mūsu dienīško maizi dod mums šodien.

Ko tas nozīmē?

Dievs gan dod dienīško maizi visiem arī bez mūsu lūgšanas, pat ļauniem cilvēkiem, bet mēs lūdzam šajā lūgšanā, lai Viņš mums to

māca atzīt un ar pateicību saņemt mūsu die-
nišķo maizi.

Kas tad ir dienišķā maize?

Viss nepieciešamais miesas uzturēšanai un vajadzībām: ēdiens, dzēriens, apģērbs, apavi, māja, sēta, lauki, lopi, nauda, manta, dievbijīgs laulāts draugs, dievbijīgi bērni, dievbijīga saime, labi un uzticami vadītāji, laba valdība, labs laiks, miers, veselība, kārtīga dzīve, gods, labi draugi, uzticami kaimiņi un tā joprojām.

Piektā lūgšana

Un piedod mums mūsu parādus, kā arī mēs piedodam saviem parādniekiem.

Ko tas nozīmē?

Mēs lūdzam šajā lūgšanā, lai Debesu Tēvs neņem vērā mūsu grēkus un to dēļ mūsu lūgšanu neatraida, bet lai Viņš Savā žēlastībā dod visu, ko lūdzam, lai gan mēs neesam cie-
nīgi to saņemt, nedz esam to pelnījuši, jo mēs ik dienas daudz grēkojam un esam pelnījuši vienīgi sodu. Tad arī mēs no sirds gribam piedot un labprāt darīt labu tiem, kas grēko pret mums.

Sestā lūgšana **Un neieved mūs kārdināšanā.**

Ko tas nozīmē?

Dievs gan nevienu nekārdina, bet mēs lūdzam šajā lūgšanā, lai Dievs mūs sargā un uztur, ka velns, pasaule un mūsu miesa mūs nepieviļ, nedz ievēd neticībā, izmisumā vai citā lielā kaunā un grēkā, un, kaut arī tie mums uz mācas, mēs tomēr beidzot uzvaram un virsroku paturam.

Septītā lūgšana **Bet atpestī mūs no ļaunā.**

Ko tas nozīmē?

Visu iepriekš teikto apkopodami, mēs lūdzam šajā lūgšanā, lai Debesu Tēvs mūs atpestī no visāda ļaunuma, kas apdraud miesu un dvēseli, mantu un godu, un beidzot, kad mūsu pēdējā stundiņa nāk, lai dod mums svētīgu galu un no šīs bēdu pasaules mūs žēlīgi ņem pie Sevis debesīs.

Jo Tev pieder valstība, spēks un gods mūžīgi. Āmen.

Ko nozīmē “āmen”?

Mēs varam būt droši, ka šādas lūgšanas Debesu Tēvam patīk un Viņš tās uzklausa, jo Viņš pats mums pavēlējis tā lūgt un solījis mūs uzklausīt. Āmen, āmen – tas ir: jā, jā, tā tam jānotiek.

IV
Svētās Kristības sakraments,
kā mājas tēvam par to savai saimei
vienkāršā veidā jā māca

Kas ir Kristība?

Kristība nav tikai ūdens vien, bet tāds ūdens, kas Dieva pavēlē ietverts un ar Dieva vārdiem savienots.

Kādi ir šie Dieva vārdi?

Tā mūsu Kungs Jēzus Kristus saka Mateja evaņģēlija nobeigumā: **“Tāpēc ejiet un dariet par mācekļiem visas tautas, tās kristīdami Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā”** (Mt. 28:19).

Ko dod Kristība jeb kāds no tās labums?

Tā dod grēku piedošanu, glābj no nāves un velna un dāvā mūžīgo svētlaimi visiem tiem, kas tic, kā Dieva apsolījuma vārdi saka.

Kādi ir šie Dieva apsolījuma vārdi?

Mūsu Kungs Jēzus Kristus saka: **“Kas tic un top kristīts, tas tiks izglābts, bet, kas netic, tiks pazudināts”** (Mk. 16:16).

Kā ūdens var darīt tik lielas lietas?

Ūdens to gan nedara, bet Dieva vārdi, kas ar ūdeni savienoti, un ticība, kura paļaujas uz šiem Dieva vārdiem ūdenī. Jo bez Dieva vārdiem ūdens ir tikai ūdens vien un nav nekāda Kristība, bet ar Dieva vārdiem tas ir Kristība, proti, žēlastības pilns dzīvības ūdens un mazgāšana atdzimšanai Svētajā Garā, kā apustulis Pāvils saka:

“Viņš mūs izglāba nevis taisnības darbu dēļ, ko mēs būtu darījuši, bet pēc Savas žēlsirdības, ar mazgāšanu atdzimšanai un atjaunošanos Svētajā Garā, ko Viņš bagātīgi pār mums izlējis caur Jēzu Kristu, mūsu Pestītāju, lai, Viņa žēlastībā taisnoti, mēs kļūtu cerētās mūžīgās dzīvības mantinieki. Šis vārds ir patiess” (Tit. 3:5–8).

Ko nozīmē šāda ūdens Kristība?

Tā nozīmē, ka ik dienu vecajam cilvēkam mūsos sirds satriektībā un grēku nožēlā jātop noslīcinātam un jāmirst ar visiem grēkiem un ļaunajām kārībām. Savukārt ik dienu jāceļas un jāatdzimst jaunajam cilvēkam, kas taisnībā un šķīstībā Dieva priekšā dzīvo mūžīgi.

Kur tas rakstīts?

Svētais Pāvils saka: **“Jo mēs līdz ar Viņu [Kristu] Kristībā esam aprakti nāvē, lai tāpat kā Kristus, Sava Tēva godības spēkā uzcelts no mirušiem, arī mēs dzīvotu atjaunotā dzīvē”** (Rom. 6:4).

V

Kā cilvēkiem jāmaca sūdzēt grēkus

Kas ir grēksūdze?

Grēksūdzei ir divas daļas: pirmkārt, mēs izsūdzam grēkus, un, otrkārt, mēs saņemam no mācītāja absolūciju jeb grēku piedošanu kā no paša Dieva, turklāt nešaubāties, bet droši ticam, ka tādējādi mūsu grēki ir piedoti arī Dieva priekšā debesīs.

Kādi grēki ir jāizsūdz?

Dieva priekšā mums jāatzīstas par vainīgiem visos grēkos, arī tajos, ko mēs neapzināmies, – kā to darām lūgšanā “Mūsu Tēvs”, bet mācītājam jeb biktstēvam mums ir jāizsūdz tikai tie grēki, kurus mēs apzināmies un jūtam savā sirdī.

Kuri tie ir?

Pārdomā saskaņā ar desmit baušļiem savu dzīvi: ko tu esi darījis, būdams tēvs, māte, dēls, meita, kungs, kundze vai kalps. Vai ne-

esi bijis nepaklausīgs, nezticams, slinks, vai neesi kādam darījis pāri ar vārdiem vai darbiem, vai neesi zadzis, bijis nolaidīgs, izšķērdīgs, vai neesi nodarījis kādam kaitējumu?

Māci man, kā īsi sūdzēt grēkus

Ej pie sava mācītāja un saki viņam: “*Godāto mācītāj, es lūdzu jūs uzklausīt manu grēksūdzi un pasludināt man grēku piedošanu Dieva žēlastības dēļ.*”

[Tad saki viņam, kas nomāc tavu sirdi:]

“Es, nabaga grēcinieks, atzīstu sevi par vainīgu Dieva priekšā visos grēkos; īpaši jūsu priekšā atzīstu, ka, būdams kalps (kalpone utt.), es diemžēl esmu nezticīgi kalpojies saviem kungiem, jo reizēm neesmu darījis, kas man pavēlēts. Esmu viņus saniknojis un izraisījis viņu lamāšanos. Esmu bijis nolaidīgs un radījis zaudējumus. Esmu arī bijis bezkaunīgs vārdos un darbos, esmu dusmojies uz sev līdzīgiem, pret savu kungu vai kundzi kurnējis un lamājis utt. Tas viss mani sāpina, un es lūdzu pēc žēlastības; es labošos.”

Kungs (vai kundze) lai saka tā: “*Īpaši es jūsu priekšā atzīstu, ka savus bērnus, saimi un sievu neesmu uzticīgi audzinājis Dievam par godu. Esmu lamājis, radījis ļaunu piemēru*

ar nepiedienīgiem vārdiem un darbiem, esmu savam tuvākajam darījis zaudējumus, aprunājis, esmu pārāk dārgi pārdevis, viltotu precī un nepilnu mēru devis.”

Un lai viņš sūdz, ko vēl pret Dieva baušļiem un savu kārtu ir grēkojis utt.

Bet, ja kāds neapzinās, ka viņam būtu tieši šādi vai lielāki grēki, tam nav jāraizējas vai jāturpina meklēt vai izdomāt grēkus, tā pārvēšot grēksūdzi par mocībām, bet jāmin kādi citi grēki, kurus viņš apzinās. Piemēram: *“Īpaši es atzīstu, ka reiz esmu lamājies, tāpat lietojis nepieklājīgus vārdus, vienreiz neizpildījis to vai citu utt.”* Un ar to lai pietiek.

Bet, ja viņš neapzinās nevienu grēku (kas diez vai ir iespējams), tad arī lai nenosauc nevienu īpaši, bet lai saņem piedošanu pēc vispārīgās grēksūdzes, kuru Dieva priekšā saka mācītājam.

Vispārīgā grēksūdze³

“Visuspēcīgais Dievs, žēlīgais Tēvs! Es, naba-ga grēcinieks, Tev sūdzu savus grēkus, ar ko esmu apgrēkojies domās, vārdos un darbos un

³ Dziesmu grāmata latviešiem tēvzemē un svešumā. – LELBāL, LELB, 1992. – 1. lpp.

ar ko esmu pelnījis Tavas dusmas un sodu laikā un mūžībā. Bet es tos no sirds nožēloju, un tie man gauži sāp. Tavas lielās apžēlošanās un Tava mīļā Dēla Jēzus Kristus, mana Pestītāja, rūgto ciešanu un miršanas dēļ es Tevi lūdzu – apžēlo mani, piedod man visus grēkus un dod man Sava Svētā Gara palīgu, ka varu atgriezties. Āmen.”

Pēc tam mācītājs saka: *“Lai Dievs tev ir žēlīgs un stiprina tavu ticību. Āmen.”*

Tālāk: *“Vai tu tici, ka mana piedošana ir Dieva piedošana?”*

Atbildi: *“Jā, godātais mācītāj.”*

Pēc tam lai mācītājs saka: *“Lai tev notiek pēc tavas ticības. Pēc mūsu Kunga Jēzus Kristus pavēles es tev piedodu tavus grēkus Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā, āmen. Ej ar mieru.”*

Bet tos, kam ir lieli sirdsapziņas pārmetumi vai arī kas ir nomākti un kārdināti, mācītājs ar Rakstu vārdiem mierinās un uz ticību mudinās. Tas lai ir vispārīgs grēksūdzes veids.

VI

Svētā Vakarēdiena sakraments, kā mājastēvam par to savai saimei vienkāršā veidā jāmāca

Kas ir Svētais Vakarēdiens?

Tas ir mūsu Kunga Jēzus Kristus patiesā miesa un asinis, ko pats Kristus mums, kristiešiem, ir iedibinājis ēst un dzert kopā ar maizi un vīnu.

Kur tas rakstīts?

Tā raksta svētie evaņģēlisti Matejs, Marks, Lūka un svētais Pāvils:

Mūsu Kungs Jēzus Kristus tanī naktī, kad Viņš tapa nodots, ņēma maizi, pateicās, pārlauza un deva to Saviem mācekļiem, sacīdams: “Ņemiet un ēdiet, tā ir Mana miesa, kas par jums top dota; to dariet, Mani pieminēdami.”

Tāpat Viņš ņēma arī biķeri pēc vakarēdiena, pateicās un tiem to deva, sacīdams:

“Nemiet un dzeriet visi no tā, šis biķeris ir jaunā derība Manās asinīs, kas par jums un par daudziem top izlietas grēku piedošanai; to dariet, cikkārt jūs to dzerat, Mani pieminēdami” (Mt. 26:26–28; Mk. 14:22–24; Lk. 22:19–20; 1. Kor. 11:23–25).

Kāds labums no tādas ēšanas un dzeršanas?
To mums rāda vārdi: **“par jums dota”** un **“izlietas grēku piedošanai”**, proti, ka ar šiem vārdiem mums Svētajā Vakarēdienā tiek dota grēku piedošana, dzīvība un svētlaime; jo, kur grēku piedošana, tur arī dzīvība un svētlaime.

*Kā ēšana un dzeršana
var darīt tādas lielas lietas?*

Ēšana un dzeršana to gan nedara, bet vārdi, kas še minēti: **“par jums dota”** un **“izlietas grēku piedošanai”**. Šie vārdi līdz ar miesīgu ēšanu un dzeršanu Svētajā Vakarēdienā ir pats galvenais, un, kas šiem vārdiem tic, tas iegūst, ko tie saka un ko tie sola, proti: grēku piedošanu.

Kas cienīgi bauda Svēto Vakarēdienu?

Gavēšana un miesīga gatavošanās gan ir laba ārēja disciplīna, bet īsti cienīgs un labi sagatavojies ir tas, kas tic šiem vārdiem: “**par jums dota**” un “**izlietas grēku piedošanai**”. Turpretī, kas šiem vārdiem netic vai šaubās, tas ir necienīgs un nav labi sagatavojies, jo vārdi “**par jums**” prasa ticīgas sirdis.

1. PIELIKUMS

Kā mājastēvam jāmāca savai saimei rīta un vakara lūgšanas

RĪTA LŪGŠANA

No rīta pamodies, svētī sevi ar svētā krusta zīmi un saki:

“Dieva Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā. Āmen.”

Tad vai nu uz ceļiem, vai arī, kājās stāvot, saki ticības apliecību un “Tēvreizi”. Pēc tam vari vēl sacīt arī šo lūgšanu:

“Es tev pateicos, Debesu Tēvs, caur Jēzu Kristu, Tavu mīļo Dēlu, ka Tu mani šajā naktī esi pasargājis no nelaimes un visām briesmām, un lūdzu Tevi – pasargā mani šodien no grēkiem un no visa ļauna, lai visa mana dzīve un darbs būtu Tev pa prātam. Tavās rokās es lieku visu sevi, savu miesu un dvēseli. Tavs svētais eņģelis lai stāv man klāt, lai ļaunajam ienaidniekam nav varas pār mani. Āmen.”

Tad vari nodziedāt kādu garīgu dziesmu, piemēram, par Dieva baušļiem vai kādu citu pēc savas izvēles, un ar priecīgu prātu doties uz darbu.

VAKARA LŪGŠANA

Vakarā, gulēt ejot, svētī sevi ar svētā krusta zīmi un saki: “*Dieva Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā. Āmen.*” Tad vai nu uz ceļiem, vai, kājās stāvot, saki ticības apliecību un “Tēvreizi”.

Pēc tam vari vēl sacīt arī šo lūgšanu:

“Es Tev pateicos, Debesu Tēvs, caur Jēzu Kristu, Tavu mīlo Dēlu, ka Tu mani šodien esi Savā žēlastībā pasargājis, un lūdzu Tevi – piedod man visus manus grēkus, kur vien esmu noziedzies, un Savā žēlastībā pasargā mani arī šonakt. Tavās rokās es lieku visu sevi, savu miesu un dvēseli. Tavs svētais eņģelis lai stāv man klāt, lai ļaunajam ienaidniekam nav varas pār mani. Āmen.”

Tad tūdaļ ar priecīgu prātu dodies gulēt.

Kā mājastēvam jāmāca savai saimei lūgt svētību un pateikties

SVĒTĪBAS LŪGŠANA PIRMS ĒŠANAS

Bērniem un visai saimei pienākas godbijīgi sapulcēties pie galda, salikt rokas un sacīt:
“Visas acis gaida uz Tevi, un Tu viņiem dod viņu barību savā laikā; Tu atver Savu roku un paēdini visus, kas dzīvo, ar labu prātu”
(Ps. 145:15–16).

Tad saki “Tēvreizi” un šo lūgšanu:

“Kungs Dievs, Debesu Tēvs, svētī mūs un šīs dāvanas, ko mēs Tavā lielajā žēlastībā esam saņēmuši caur Jēzu Kristu, mūsu Kungu. Āmen.”

PATEICĪBAS LŪGŠANA PĒC ĒŠANAS

Arī pēc ēšanas ir jāsaliek rokas un godbijīgi jāsaka: *“Pateiciet Tam Kungam, jo Viņš ir laipnīgs un Viņa žēlastība paliek mūžīgi!”*; *“Viņš dod barību lopiem, jaunajiem kraukļiem, kad tie brēc. Viņam nav nekāda prieka par zirga stiprumu, Viņš nesajūt nekādu pa-*

tiku par vīra lieliem. Tam Kungam patīk tie, kas Viņu bīstas, kas cerē uz Viņa žēlastību” (Ps. 107:1, 147:9–11).

Tad saki “Tēvreizi” un arī šo lūgšanu:
“Mēs pateicamies Tev, Kungs Dievs, Debesu Tēvs, caur Jēzu Kristu, mūsu Kungu, par visām Tavām dāvanām. Tu dzīvo un valdi mūžīgi. Āmen.”

2. PIELIKUMS

Kristīgā namturība

**Svēto Rakstu pamācības dažādu
dievišķi iedibinātu amatu un kārtu
pārstāvjiem,
lai ar šiem lasījumiem viņi tiktu
pamudināti
sava amata pildīšanai**

BĪSKAPIEM, MĀCĪTĀJIEM UN SLUDINĀTĀJIEM

“Bīskapam pienākas būt nepeļamam, vienas sievas vīram, sātīgam, prātīgam, godīgam, viesmīlīgam, izveicīgam mācīšanā; ne dzērājam, ne kauslim, bet lēnīgam, ne ķildīgam, ne mantkārīgam; tādām, kas labi valda savu namu, kas bērnus tur paklausībā un pilnā godbijībā (bet, ja kas neprot valdīt savu paša namu, kā tas gādās par Dieva draudzi?); ne jaunatgrieztam, lai viņš neuzpūstos un neiekristu velna tiesā” (1. Tim. 3:2; Tit. 1:1–8).

“Viņam jā rūpējas par sludināšanu, kas atbilst mācībai, lai viņš būtu spējīgs paskubināt veselīgā mācībā un atspēkot tos, kas runā pretim” (Tit. 1:9).

KRISTIEŠU PIENĀKUMI PRET SAVIEM MĀCĪTĀJIEM

“Tāpat arī Tas Kungs ir noteicis Evaņģēlija sludinātājiem pārtikt no Evaņģēlija” (1. Kor. 9:14).

“Bet tas, kas mācās to vārdu, lai dalās visās labās lietās ar to, kas viņu māca” (Gal. 6:6).

“Prezbiteri, kas ir labi priekšnieki, lai būtu divkārša goda cienīgi, visvairāk tie, kas darbojas sludināšanā un mācībā. Proti, Raksti saka: vērsim, kas klonā min labību, tev nebūs aizsiet purnu, un: strādnieks ir savas algas cienīgs” (1. Tim. 5:17–18).

“Paklausiet saviem vadītājiem un esiet padevīgi, jo viņi ir nomodā par jūsu dvēselēm kā tādi, kam būs jādod atbildība. Lai tie to varētu darīt ar prieku un nevis nopūzdamies, jo tas jums nav derīgi” (Ebr. 13:17).

PAR LAICĪGO VARU

“Ikviens lai ir paklausīgs varām, kas valda. Jo nav valsts varas kā vien no Dieva, un tās, kas ir, ir Dieva ieceltas. Tātad tas, kas pretojas valsts

varai, sacēlas pret Dieva iestādījumu. Bet tie, kas sacēlas pret to, paši sev sagādā sodu. .. Bet, ja tu dari ļaunu, tad bīsties; ne velti tā nes zobenu, jo tā ir Dieva kalpone, atriebēja un soda nesēja tam, kas dara ļaunu” (Rom. 13:1–2, 4).

PILSONŪ PIENĀKUMI PRET LAICĪGO VARU

“Tad dodiet ķeizaram, kas ķeizaram pieder, un Dievam, kas Dievam pieder” (Mt. 22:21).

“Ikviens lai ir paklausīgs varām, kas valda. Jo nav valsts varas kā vien no Dieva, un tās, kas ir, ir Dieva ieceltas. .. Tādēļ nepieciešami tai [laicīgajai varai] paklausīt ne vien soda dēļ, bet arī sirdsapziņas dēļ. Tāpēc maksājiet arī savas nodevas: viņi, kas uz to raugās, ir Dieva kalpi. Dodiet katram, kas viņam pienākas: nodevas, kam nākas nodevas, muitu, kam nākas muita, bijību, kam nākas bijība, cieņu, kam nākas cieņa” (Rom. 13:1, 5–7).

“Tad nu es pamācu tevi vispirms turēt lūgšanas, pielūgšanas, aizlūgšanas, pateicības lūgšanas par visiem cilvēkiem, par valdniekiem un visiem, kas ir augstā amatā, lai mēs dzīvotu mierīgu un klusu dzīvi visā dievbijībā un cienībā. Tas ir labi un patīkami Dieva, mūsu Pestītāja, priekšā” (1. Tim. 2:1–3).

“Atgādini viņiem, lai padodas un paklausa valdībām un varām, lai ir gatavi uz katru labu darbu” (Tit. 3:1).

“Pakļaujieties ikkatrai cilvēku starpā ieceltai kārtībai Tā Kunga dēļ, gan valdniekam, kas ir pār visiem, gan pārvaldniekiem kā tādiem, kas viņa sūtīti, lai sodītu ļaundarus, bet atalgo tu tos, kas dara labu” (1. Pēt. 2:13–14).

VĪRIEM

“Tāpat, vīri, sadzīvojiet prātīgi ar sievu kā ar vājāko radījumu, godājiet viņas kā tādas, kas ir žēlastībā dotās dzīvības līdzmantinieces, lai jūsu lūgšanas netaptu traucētas” (1. Pēt. 3:7).

“Vīri, mīliet savas sievas un neesiet skarbi pret viņām” (Kol. 3:19).

SIEVĀM

“Tāpat, sievas, esiet paklausīgas saviem vīriem, lai, ja arī kādi neklausa vārdiem, tie ar sievu dzīvi bez sludināšanas tiktu iegūti., kā Sāra bija paklausīga Ābrahāmam, saukdama viņu par kungu; par viņas meitām jūs esat kļuvušas, kad jūs darāt labu un nebīstaties ne no kādiem draudiem” (1. Pēt. 3:1, 6).

VECĀKIEM

“Tēvi, nekaitiniet savus bērnus, bet audziniet un pamāciet tos būt paklausīgiem Tam Kungam” (Ef. 6:4).

BĒRNIEM

“Bērni, klausiet saviem vecākiem, jo tā pienākas. Godā savu tēvu un māti, – tas ir pirmais baušlis ar apsolījumu, proti: lai tev labi klājas un tu ilgi dzīvo virs zemes” (Ef. 6:1–3).

KALPIEM, KALPONĒM, ALGĀDŽIEM UN STRĀDNIEKIEM

“Kalpi, paklausiet saviem laicīgajiem kungiem kā Kristum bijībā un bailēs ar neviltotu sirdi. Pildiet Dieva gribu kā Kristus kalpi, no visas dvēseles, ne tikai acu priekšā, cilvēkam izpatikdami, bet labprāt kalpodami, it kā tas būtu jā-dara Tam Kungam un ne cilvēkiem. Jo jūs zināt, ka ikviens, ja tas dara ko labu, to pašu mantos no Tā Kunga, vai viņš būtu vergs vai brīvais” (Ef. 6:5–8).

KUNGIEM UN KUNDZĒM

“Un jūs, kungi, dariet to pašu viņiem; atmetiet draudus, zinādami, ka Kungs debesīs ir tiklab

viņu Kungs, kā jūsējais un ka Tas neuzlūko cilvēka vaigu” (Ef. 6:9).

JAUNIEŠIEM

“Tāpat, jaunākie, esiet paklausīgi vecākajiem, bet visi, cits citam padodamies, apjozieties ar pazemību. Jo Dievs stāv pretim lepniem, bet pazemīgiem Viņš dod žēlastību. Tad nu pazemojieties apakš Dieva varenās rokas, lai Viņš jūs paaugstinātu savā laikā” (1. Pēt. 5:5–6).

ATRAITNĒM

“Bet īsta atraitne, viena pati palikusi, ir likusi savas cerības uz Dievu un pastāv lūgšanās un pielūgšanās nakti un dienu; bet, kas dzīvo izlaidīgu dzīvi, tā, dzīva būdama, ir mirusi” (1. Tim. 5:5–6).

VISIEM

“Mīli savu tuvāko kā sevi pašu. Mīlestība tuvākajam ļaunu nedara: tā tad Bauslības piepildījums ir mīlestība” (Rom. 13:9b–10).

“Tad nu es pamācu tevi vispirms turēt lūgšanas, pielūgšanas, aizlūgšanas, pateicības lūgšanas par visiem cilvēkiem” (1. Tim. 2:1).

Lai katrs mācās cītīgi, tad saimei klāsies svētīgi.